

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології

Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ШЕДЕВРИ СВІТОВОГО МИСТЕЦТВА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ
ШКОЛІ: ЕПОХИ, НАПРЯМИ, ТЕЧІЇ ТА СТИЛІ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література)»

Спеціальність А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Предметна спеціальність А4.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри

української літератури

протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Шедеври світового мистецтва в сучасній українській школі: епохи, напрями, течії та стилі
Викладач (-і)	д.ф.н., проф. Голод Роман Богданович
Контактний телефон викладача	0679603680
Е-mail викладача	roman.golod@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	90 годин/3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації: 30 год. Понеділок 09.00-11.00. Кафедра української літератури, 303 ауд. Онлайн-консультації: 30 год. Розклад присутності викладача: субота з 11.00-13.00 viber (+3800679603680).
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Дисципліна «Шедеври світового мистецтва в сучасній українській школі: епохи, напрями, течії та стилі» вивчається студентами-магістрами першого курсу навчання у першому семестрі й має на меті вивчення основних етапів розвитку зарубіжного та національного культурних процесів на прикладах кращих зразків світового мистецтва у синхронійно-діахронійній системі координат.	
3. Мета та цілі курсу	
Сформуванню системи знань про еволюцію культурних епох, напрямів, течій і стилів від античного до пост-постмодерного періодів на прикладах кращих зразків світового мистецтва. Виявити ознаки діалектичних відношень традиції та новаторства у діахронійній тяглоті культурного процесу та характер парадигматичних зв'язків між елементами художніх систем на відповідних синхронійних зрізах. Виявити світоглядно-філософську основу окремих течій і стилів. Дати уявлення студентам про кращі зразки світового мистецтва та про типологію художніх напрямів, течій і стилів у світовому й українському культурних процесах. Навчити здобувачів освіти розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані із вибором оптимальних методологічних концепцій історико- й теоретико-мистецтвознавчих досліджень. Поглибити й розширити когнітивну базу здобувачів освіти в галузях історії, теорії культури і мистецтва, зокрема й задля вдосконалення методики викладання української літератури в	

системі шкільної освіти.

4. Програмні компетентності та результати навчання

У результаті вивчення ОК «Шедеври світового мистецтва в сучасній українській школі: епохи, напрями, течії та стилі» студенти набувають таких загальних і фахових компетентностей, зазначених в ОП «Українська мова і література»:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до застосування знань у практичних ситуаціях професійної діяльності.

ЗК2. Здатність до здійснення науково-педагогічних досліджень, розроблення проєктів та генерування нових ідей у галузі освіти.

ЗК4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії і її реалізації в професійній діяльності.

Фахові компетентності:

ФК4. Здатність розуміти тенденції в науці та освіті, готовність до використання інновацій у професійній діяльності

ФК10. Здатність застосовувати на практиці знання про принципи, методи та прийоми аналізу художнього тексту.

Програмні результати навчання:

ПРН2. Усвідомлювати специфіку предметної області, орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах, літературних напрямках і течіях, критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення мовознавчої і літературознавчої науки.

ПРН4. Здійснювати науковий аналіз літературного матеріалу, демонструвати вміння класифікувати, упорядковувати й узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

ПРН5. Володіти вмінням виконувати власне дослідження, визначати і характеризувати основні принципи та методи науково-педагогічних досліджень, демонструвати навички узагальнення й презентації отриманих результатів

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
Практичні заняття	18
Самостійна робота	60
Ознаки навчальної дисципліни	

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
1	A4.01 Середня освіта (Українська мова і література)	1	Вибірковий		
Тематика навчальної дисципліни					
Тема, план	Форма заняття	Літерату ра (базова)	Завдання, год	Ва га оц ін ки	Термі н викон ання
<p>Тема 1.</p> <p>Світовий та національний культурні процеси в системі координат історії та теорії культури. Мистецтво античного періоду.</p> <p>План.</p> <p>1. Дослідження культурного процесу в системі координат діахронії та синхронії, синтагматики й парадигматики, історії та теорії мистецтва.</p> <p>2. «Діонісійське» й «аполлонівське», «раціо» й «емоціо» як напрями розвитку культурно-мистецьких епох.</p> <p>4. Поняття про типи творчості, напрями, течії та стилі як одиниці розвитку культури та мистецтва.</p> <p>5. Методика вивчення в системі шкільної освіти</p>	<p>Вступна лекція</p> <p>Практичне заняття</p>	1, 9, 12, 31, 33	<p>Вивчити:</p> <p>Поняття про синхронію та діахронію, парадигматику й синтагматику, теорію та історію культури та мистецтва.</p> <p>«Діонісійське» й «аполлонівське», «раціо» й «емоціо» як напрями розвитку культурних епох. Поняття про типи творчості, напрями, течії та стилі як одиниці розвитку мистецтва. Культурно-історичні обставини розвитку мистецтва в античний період. Античність як основа й початок розвитку класичних видів мистецтва. Методика вивчення епохи античності у школі.</p> <p>2 год – лекція;</p>	5	Згідно з розкладом

античності як культурно-мистецької епохи.			2 год – практичне 5 год – самот. робота		
<p>Тема 2.</p> <p>Періоди Середньовіччя та Відродження.</p> <p>План</p> <p>1. Вивчення у школі основних тенденцій духовного розвитку людства в період Середньовіччя.</p> <p>2. Вплив християнства на розвиток культури і мистецтва у Європі.</p> <p>3. Гуманізм і Реформація епохи Відродження. Утвердження гідності та краси реальної людини.</p> <p>4. Духовний розвиток людства в епоху Відродження. Повернення до античних цінностей культури.</p> <p>5. Методика вивчення у школі культурно-мистецьких здобутків епохи Відродження.</p>	<p>Оглядова лекція</p> <p>Практичне заняття</p>	3, 9, 12, 21, 31, 33	<p>Вивчити:</p> <p>Період Середньовіччя в духовному житті людства. Вплив християнства на розвиток мистецтва. Розвиток архітектури, скульптури, іконопису. Сприйняття тілесного як гріховного в мистецтві Середньовіччя. Гуманізм і Реформація епохи Відродження. Утвердження гідності та краси реальної людини. Реабілітація тілесного у мистецтві. Повернення до античних образів і мотивів. Методика вивчення у школі культурно-мистецьких здобутків епохи Відродження.</p> <p>2 год – лекція;</p> <p>2 год – практичне</p> <p>5 год – самот. робота</p>	5	Згідно з розкладом
<p>Тема 3.</p> <p>Бароко і класицизм у культурно-мистецькому житті Європи.</p> <p>План</p> <p>1. Вивчення у школі</p>	<p>Оглядова лекція</p> <p>Практичне заняття</p>	9, 10, 12, 13, 20, 25, 29, 31, 33	<p>Вивчити:</p> <p>Світоглядно-філософські основи барокового мистецтва. Основні риси барокового мистецтва. Бароко в архітектурі, скульптурі, літературі.</p>	5	Згідно з розкладом

<p>філософії та естетики епохи Бароко.</p> <p>2. Типологія та своєрідність барокового мистецтва Європи й України. Особливості козацького бароко.</p> <p>3. Спільне й відмінне між ідейно-естетичними особливостями бароко й рококо.</p> <p>4. Раціоналістична основа класицизму.</p> <p>5. «Мистецтво поетичне» Ніколя Буало як збірник правил і норм класицизму.</p> <p>6. Вивчення у школі значущості класицизму для подальшого розвитку літератури та мистецтва.</p>			<p>Особливості козацького бароко. Типологічна спільність і відмінність бароко й рококо. Раціоналізм і схоластичність класицизму. Теоретико-літературна значущість трактату Ніколя Буало «Мистецтво поетичне». Доктринальні особливості класицизму. Класицизм у літературі, архітектурі та інших видах мистецтва. Вивчення у школі значущості класицизму для подальшого розвитку літератури та мистецтва.</p> <p>2 год – лекція;</p> <p>2 год – практичне</p> <p>5 год – самот. робота</p>		
<p>Тема 4.</p> <p>Напрями, течії та стилі романтичного типу творчості.</p> <p>План.</p> <p>1. Просвітництво й кордоцентризм як світоглядно-філософська основа сентименталізму.</p> <p>2. Естетика сентименталізму в українській і світовій</p>	<p>Оглядова лекція</p> <p>Практичне заняття</p>	<p>4, 19, 30, 31, 33</p>	<p>Вивчити:</p> <p>Інтелектуальні здобутки просвітництва. Кордоцентризм як філософська система. Вивчення в системі шкільної освіти філософської концепції Григорія Сковороди. Ідейно-естетичні постулати сентименталізму. Представники українського та</p>	<p>5</p>	<p>Згідно з розкладом</p>

<p>культури.</p> <p>3.Ідеалістична основа філософського підґрунтя романтизму.</p> <p>4.Романтизм як мистецький напрям. Течії романтизму</p> <p>5.Вивчення у школі значущості романтичного типу творчості для подальшого розвитку мистецтва.</p>			<p>світового сентименталізму. Ідеалізм як філософська основа романтизму. Загальні естетичні принципи романтизму. Народно-фольклорна, гротескно-фантастична, утопічна, «вольтерівська» та інші течії романтизму. Значущість романтичного типу творчості для подальшого розвитку культури та мистецтва.</p> <p>2 год – лекція;</p> <p>2 год – практичні</p> <p>10 год – самот. робота</p>		
<p>Тема 5.</p> <p>Реалістичний тип творчості та його вплив на український і світовий культурні процеси.</p> <p>План.</p> <p>1.Позитивізм як світоглядно-філософська основа реалістичного типу творчості.</p> <p>2.Вивчення у школі основних постулатів реалістичної доктрини.</p> <p>3.Просвітницький, дидактичний, байдужий, науковий,</p>	<p>Оглядова лекція</p> <p>Практичні заняття</p>	<p>4, 5, 7, 31, 33</p>	<p>Вивчити:</p> <p>Вчення про всезагальний детермінізм, світоглядний монізм, об'єктивізм і сцієнтизм як фундаментальні положення філософії позитивізму. Типізація, демократизм тематики, об'єктивізм, раціоналізм, психологізм та інші принципи реалістичного мистецтва. Провідні течії реалізму. Епатаж як основа значущості</p>	<p>10</p>	<p>Згідно з розкладом</p>

<p>критичний, ідеальний та інші течії реалізму. Концепція «реалізму без берегів».</p> <p>4.«Провокативний» характер натуралізму. Його ідейно-естетичні постулати.</p> <p>5.Методика вивчення в системі шкільної освіти значущості реалістичного типу творчості для розвитку української та світової культури.</p>			<p>натуралізму. Вивчення у школі сновних положень натуралістичної доктрини. Вплив реалістичного типу творчості на подальший розвиток культури і мистецтва.</p> <p>2 год – лекція;</p> <p>4 год – практичні</p> <p>15 год – самост. робота</p>		
<p>Тема 6.</p> <p>Вивчення в системі шкільної освіти розвитку культури і мистецтва від модернізму до пост-модернізму.</p> <p>План.</p> <p>1. «Філософія життя» як світоглядно-філософське підґрунтя модернізму.</p> <p>2.Імпресіонізм як перехід від реалістичного до модерністського типу творчості. Ідейно-естетичні постулати експресіонізму.</p> <p>4.Неоромантизм, символізм і декаданс як початкові форми розвитку модернізму.</p> <p>5.Ідейно-естетичні</p>	<p>Лекція-діалог (лекція з включення м бесіди)</p> <p>Практичні заняття</p>	<p>2, 4, 6, 8, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 22, 31, 32, 33, 34</p>	<p>Вивчити:</p> <p>Ніцшеанство, інтуїтивізм Анрі Бергсона, філософія страждання Шопенгауера, фройдизм як складники «філософії життя». Загальна характеристика модерністського типу творчості. Світоглядно-філософська основа та естетичні принципи імпресіонізму та експресіонізму. Характеристика художніх систем неоромантизму, символізму, декадансу, сюрреалізму, кубізму, футуризму, абстракціонізму, екзистенціалізму та інших течій і стилів</p>	<p>15</p>	<p>Згідно з розкладом</p>

<p>засади сюрреалізму, кубізму, футуризму, абстракціонізму, екзистенціалізму та інших течій і стилів модернізму.</p> <p>6.Здобутки і втрати українського модернізму.</p> <p>7.Соцреалізм як варіант тоталітарного мистецтва.</p> <p>8.Філософська основа та ідейно-естетичні принципи постмодерного мистецтва.</p> <p>9.«Пост-постмодернізм», «метамодернізм», «віртуальна реальність», «гіперреалізм», «новітня автентика», «новітній гуманізм», «новітній утопізм» як термінологічні варіанти характеристик сучасного розвитку культури і мистецтва.</p>			<p>модернізму. Український модернізм і його місце у світовому культурному процесі. Здобутки і втрати українського і світового модернізму. Соцреалізм як варіант тоталітарного мистецтва. Теорія відносності як фундаментальна засада постмодерного мистецтва. Основні ідейно-естетичні постулати постмодернізму. «Пост-постмодернізм», «метамодернізм», «віртуальна реальність», «гіперреалізм», «новітня автентика», «новітній гуманізм», «новітній утопізм» як термінологічні варіанти характеристик сучасного розвитку літератури і мистецтва.</p> <p>2 год – лекція;</p> <p>6 год – практичні</p> <p>20 год – самост. робота</p>		
--	--	--	---	--	--

6. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Вид підсумкового контролю – залік. Максимальна оцінка за курс – 100 балів. Максимальна оцінка за поточні заняття – 50 балів (максимальна оцінка за практичні заняття – 40 балів, за контрольну роботу – 5 балів, за самостійну роботу – 5 балів). Допуск до заліку – 25 балів</p>
--	--

	<p>за поточні заняття. Залік вважається складеним за умови набору на ньому не менше 25 балів. Максимальна оцінка за залік – 50 балів.</p> <p>При засвоєнні кожної теми курсу (модуля) за поточну навчальну діяльність студента виставляються оцінки за п'ятибальною шкалою з розрахунку по 5 максимальних балів за кожне практичне заняття. Мінімально позитивною оцінкою вважаються 3 бали за практичне заняття.</p> <p>Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом множення максимальної кількості балів за одне практичне заняття на кількість практичних занять з додаванням балів за перевірку індивідуальної самостійної роботи студента (максимум – 5 балів) і оцінки за виконання контрольної роботи (максимум – 5 балів) і дорівнює 50 балам.</p> <p>Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи.</p>
Вимоги до письмової роботи	Студенти повинні виконати контрольну роботу, що складається з двох питань із планів лекційних і практичних занять на повторення вивченого матеріалу.
Практичні заняття	Максимальна оцінка за кожне практичне заняття – 5 балів. Наприкінці курсу додаємо отримані на кожному занятті оцінки і виводимо відповідну суму балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Мінімальна кількість балів, яку необхідно набрати студентові при вивченні курсу для отримання допуску до складання підсумкового контролю (до заліку), становить 25 балів.

7. Політика курсу

1. *Письмові роботи* виконуються відповідно до теми практичних занять, зазначених у силабусі.
2. *Академічна доброчесність*. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія зі здобувачами освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, ПОЛОЖЕННЯ про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобіганняплагіату/> .
3. *Відвідування занять*. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються відповідно

до “Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19.05.2023р.). Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової перед вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.). Ознайомитися з цими положеннями можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7- redaktsia.pdf

4. *Неформальна освіта*. Результати неформальної освіти зараховуються згідно з «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Базова

1. Антична література: навч. посіб. / Ковбасенко Ю. І. — 3-тє вид., випр. та доповн. — К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. — 256 с.
2. Вельш В. Наш постмодерний модерн [пер. з нім. А. Л. Богочова, М. Д. Култаєвої, Л. А. Ситніченко] / В. Вельш. — К. : Альтерпрес, 2004. — 328 с.
3. Войтович В. В. Середні віки // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — К. : Наук. думка, 2012. — Т. 9 : Прил — С. — С. 542. — 944 с.
4. Голод Р. Іван Франко та літературні напрями кінця ХІХ – початку ХХ століття. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2005. – 284 с.
5. Голод Р. Натуралізм як історико-теоретична проблема// Укр. літературознавство. – 2002. – Вип. 65. – С. 48 – 57.
6. Голод Р. Поетика експресіонізму в структурі творчого методу Івана Франка// Таємниця слова: збірник наукових праць. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – С. 296 – 305.
7. Голод Р. Реалізм як генетико-типологічна проблема// Укр. літературознавство. – Львів, 2006. – Вип. 67. – С. 3 – 10.
8. Голод Р. Світоглядно-філософське підґрунтя літературного імпресіонізму// Вісник Прикарпатського університету. Філологія. – Вип. 27 – 28. – 2010. – С.11 – 18.
9. Гомбріх Е. Оповідь про мистецтво. К.: ArtHuss, 2024.
10. Девдюк, І. В. Бароко і класицизм: спільне і відмінне / І. В. Девдюк // Зарубіжна література в школах України. – 2005. - № 1. – С. 10-12.
11. Денисова Т. Н. Феномен постмодернізму: контури і орієнтири / Т. Н. Денисова // Слово і час: Літературознавчий часопис. —1995. — № 2. — С. 18–27.
12. Єрмоленко В. Ерос і Психея. Кохання і культура в Європі. Львів: «Видавництво Старого Лева», 2024.
13. Ісіченко, І. Бароко - мистецький стиль і літературна доба / І. Ісіченко // Дивослово. - 2010. - № 10. - С. 27-34. - Бібліогр.: с. 32-34.
14. Історія української літератури ХХ століття : навч. посіб. для філол. ф-тів вузів : [у

- 2 кн.] / за ред. В. Г. Дончика. - К. : Либідь. - Кн. 1 : (1910-1930-ті рр.). – 1993. – 781, [1] с.
- 15.Ковальова, О. Співвідношення модернізму та авангардизму: теоретична неузгодженість / О. Ковальова // Слово і час. - 2004. – № 11. - С. 74-78.
- 16.Колошук Н. Г. Модернізм, експресіонізм, постмодернізм... (До питання про літературні напрями і типи творчості у ХХ ст., матеріали до уроків) / Н. Г. Колошук // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. — 2002. — № 4. — С. 36–45.
- 17.Косінова О. М. Проблеми символізму у творчості Богдана Лепкого та Павла Тичини / О. М. Косінова // Наукові записки ТНПУ. — 2012. — № 36. — С. 71–76.
- 18.Кузнецов Ю. Б. Імпресіонізм в українській прозі кін. ХІХ — поч. ХХ ст.: Проблеми естетики і поетики. — К. : ЗОДІАК-ЕКО. — 1995. — 303 с.
- 19.Лексіна, Г. Романтизм / Г. Лексіна // Дніпро. - 2012. – № 10. - С. 124-128.
- 20.Лімборський, І. Класицизм в українській літературі / І. Лімборський // Дивослово. - 2011. - № 1. - С. 43-51. - Бібліогр.: с. 51.
- 21.Мустафін О. Справжня історія середніх віків. Х., 2014.
- 22.Нежива Л. Л. «Слова, що можуть гриміти, як грім, і світити, як зорі»: експресіонізм в системі літературної освіти / Л. Л. Нежива // Дивослово. – 2016. – № 1. – С. 58–64.
- 23.Нежива Л. Л. Теорія і практика вивчення літературних напрямів українського письменства в школі : монографія / Л. Л. Нежива. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2016. – 356 с.
- 24.Нежива Л. Л. Літературознавчий та мистецтвознавчий аспекти вивчення літератури Бароко / Л. Л. Нежива // Теоретична і дидактична філологія : зб. наук. пр. – Переяслав-Хмельницький : СКД, 2010. – Вип. 7. – С. 241–256.
- 25.Ніколенко, О. М. Бароко, класицизм, просвітництво : література ХVІІ-ХVІІІ століть : посібник / О. М. Ніколенко. - Х. : Ранок, 2008. - 223 с.
- 26.Рашкевич М. М. Український символізм як явище в історії світової думки / М. М. Рашкевич // Вісник Львівського університету. — 2007. — № 3. — С. 108–114 (Серія : Журналістика).
- 27.Фізер І. Постмодернізм: post\ante\modo — термін із нульовим закінченням / І. Фізер // Сучасність. — 1998. — № 11. — С. 111–123.
- 28.Черниш Г. Український футуризм і довкола нього / Г. Черниш // Двадцять років: літературні дискусії, полеміки: Літературно-критичні статті. — К. : Дніпро, 1991. — С. 90–123.
- 29.Чижевський Д. І. Українське літературне бароко / Д. І. Чижевський. – К. : Обереги, 2003. – 576 с.
- 30.Чуйко, К. П. Просвітництво. Виникнення сентименталізму та розвиток класицизму, реалізму, художніх напрямів, нових жанрів / К. П. Чуйко // Зарубіжна література в школі. - 2011. – № 19. - С. 8-17.
- 31.Шалагінов Б.Б. Зарубіжна література: Від античності до початку ХІХ ст. – К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. – 360 с.
- 32.Шахова, К. Модернізм і постмодернізм у ХХ ст. : проблеми взаємовпливу і взаємозалежності / К. Шахова // Зарубіжна література. – 2002. – Квіт. (№ 14). – С. 1-2.
- 33.Яценко, М. Т. Філософські й ідейно-естетичні основи системи художніх напрямів

і течій / М. Т. Яценко // Історія української літератури ХІХ століття : у 2-х кн. / за ред. М. Г. Жулинського. - К., 2005. - Кн. 1. - С. 88-126.

34. Яценко Т. М. Імпресіонізм як стильова течія модернізму. Оглядова лекція у структурі літературного спецкурсу «Художня література в контексті світової культури» / Т. М. Яценко // Українська мова і література в школі. — 2011. — № 1. — С. 24–27.

Додаткова

1. Білоус П. В. Б61 Вступ до літературознавства: навч. посіб. — К. : ВЦ «Академія», 2011. — 336 с.
2. Від античності до класицизму. Хрестоматія із зарубіжної літератури / за ред. Ю.І. Ковбасенко. — К. : Українська асоціація викладачів зарубіжної літератури, 2000. — 743с.
3. Голод Р. Натуралізм у творчості Івана Франка: до питання про особливості творчого методу Каменяра. — Івано-Франківськ, 2000 — 108 с.
4. Історія світової культури: Навч. посібник / Кер. авт. колективу Л. Т. Левчук. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: Либідь, 1999. — 368 с.
5. Капська А.Й. Педагогіка живого слова: Навчальний посібник. — К.: ВПОЛ, 1996. — 204с.
6. Клочек Г. Літературна освіта в новій українській школі: стратегія і тактика реформування / Г. Клочек // Дивослово. — 2017. — № 1, 2.
7. Ковальова, О. Співвідношення модернізму та авангардизму: теоретична неузгодженість / О. Ковальова // Слово і час. - 2004. — № 11. - С. 74-78.
8. Луцишин О. Категорія “літературний розвиток” у науковому трактуванні Івана Франка. — Львів, 1998. — 140 с.
9. Наливайко, Д. С. Зарубіжна література ХІХ ст. : доба романтизму : підручник / Д. С. Наливайко, К. О. Шахова ; Міжнар. фонд «Відродження». — К. : Заповіт, 1997. — 464 с.
10. Nowoczesność i tradycja w kształceniu literackim \ Pod redakcją Barbary Myrdzik, Lublin, 2000, 239 s.
11. Пахльовська О. Українсько-італійські літературні зв'язки ХV–ХХ ст. / О. Пахльовська. — К. : Наукова думка, 1990. — 215 с.
12. Петров В. Методологічно-світоглядові напрями в українській етнографії ХІХ–ХХ ст. // Енциклопедія українознавства. Загальна частина. — К., 1994. — Т. 1. — С. 184–187.

Інформаційні ресурси (сайти)

1. http://prima.lnu.edu.ua/faculty/Philol/www/vydannia/Ivan_Franko_zbirnyk_2010_t01/29Roman_Holod.pdf
2. <http://impress.com.ua/main.php>

3. <http://litzbirnyk.com.ua/wp-content/uploads/2015/12/5.15.15.pdf>
4. <http://194.44.152.155/elib/local/sk764600.pdf>
5. http://eprints.zu.edu.ua/22600/1/Vstup_do_literaturoznavstva%20%281%29.pdf
6. <https://institutes.lnu.edu.ua/franko/lvivska-frankoznavcha-shkola/frankoznavstvo-zdobutky-vtraty-perspektyvy/>
7. http://life.pravda.com.ua/society/2016/12/20/2_21754/#comments
8. <http://www.istpravda.com.ua/columns/2017/01/14/149456/>
9. http://chtyvo.org.ua/authors/Holod_Roman/Ivan_Franko_ta_literaturni_napriamy_ki_ntsia_KhIKh_pochatku_KhKh_st/
10. <https://studfile.net/preview/5458358/page:24/>
11. http://www.nua.kharkov.ua/images/stories/Kafedri/Kaf_Ukrainovedenya/metod_obe_spechenie/Slyunina_Navch_pos_SUL_RP-I.pdf
12. http://eprints.zu.edu.ua/3216/1/Suhomlynov_O.M..pdf

Викладач _____ Р. Б. Голод